

به نام آرام بخش دلها
”دین و زندگی ۳“

درس اول: هدایت الهی

تهیه و تنظیم: مجید واله

بررسی آیات:

حمد ۶ و ۷:

اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ
صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

ما را به راه راست هدایت فرما.

راه آنها که بر آنان نعمت دادی نه آنها که بر ایشان غضب کردی و نه گمراهان!

پیام:

*خواست هر انسان خردمند از خداوند این است که او را به راه راست هدایت کند.
*اگر کسی چنین خواستی نداشته باشد، نتیجه اش ضلالت و گمراهی است.

طه: ۵۰

قَالَ رَبُّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَى

گفت: پروردگار ما کسی است که به هر موجودی آنچه را لازمه آفرینش او بود داده ، سپس رهبریش کرده است.

اعلیٰ ا تا ۳:

سَبِّحِ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى
الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى
وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى

نام پروردگار والای خود را به پاکی بستای
همان که آفرید و هماهنگی بخشید
و آنکه اندازه‌گیری کرد و راه نمود

پیام: خداوند همه ی موجودات را هدایت میکند که آن را هدایت عامه میگویند.

نساء ۱۳۵:

رُسُلًا مُّبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا

پیامبرانی که بشارت دهنده و بیم دهنده بودند ، تا برای مردم بعد از این پیامبران بر خدا حجتی باقی نماند (و بر همه اتمام حجت شود) و خداوند توانا و حکیم است.

پیام: اکنون که خداوند پیامبران را فرستاده و انسان ها را هدایت کرده ، کسی نمیتواند در مقابل خدا بهانه و دستاویزی داشته باشد.

زمر ۴۱:

إِنَّا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ لِلنَّاسِ بِالْحَقِّ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ
بِوَكِيلٍ

ما این کتاب را برای [رهبری] مردم به حق بر تو فرستادیم پس هر کس هدایت شود به سود خود اوست و هر کس بیراهه رود تنها به زیان خودش گمراه می شود و تو بر آنها وکیل نیستی.

پیام: اکنون که خداوند انسان ها را هدایت کرده ، اگر کسی گمراه شود بر عهده خودش است .
خداوند هر مخلوقی را متناسب با ویژگی ها و خصوصیاتش هدایت میکند که آن را هدایت ویژه میگویند.

اعراف ۴۳:

قَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ

می گویند ستایش خدایی را که ما را بدین [راه] هدایت نمود و اگر خدا ما را رهبری نمی کرد ما خود
هدایت نمی یافتیم

نیازهای انسان

نیازهای برتر

مهمتر از نیازهای عمومی هستند

به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و درد
متعالی تبدیل میشود

مثل خوراک و خواب و ..

نیازهای عمومی

آرام و قرار را از انسان میگیرد.

نشانه‌ی بیداری، هوشیاری
و ورود به وادی انسانیت
است.

نیازهای برتر عبارتند از:

* بدانند ← برای چه زندگی میکند.

کدام هدف است که به زندگیش معنی می بخشد.

۱- درک هدف زندگی:

* اگر نفهمد ← عمر خود را از دست داده

در حالیکه سعادت و خوشبختی

را به دست نیاورده.

۲- درک آینده ی خویش ← عقل حکم میکند ← بر اساس حکمت الهی

← جهان دیگری هست ← اما آن جهان چگونه و درگرو چه کارهایی است؟

۳- کشف راه درست زندگی ← دغدغه ی انسان فکور و خردمند راه

زندگی یا چگونه زیستن است

اگر راه درست زندگی را انتخاب نکند.

به هدف برتر خلقت نمیرسد.

آینده ی زیبای ابدی را از دست میدهد.

در آخر دچار خسران میشود.

پاسخ به نیاز های بنیادین انسان باید چه ویژگی هایی داشته باشد؟

۱- همه جانبه باشد:

* به نیاز های مختلف انسان پاسخ دهد زیرا ابعاد مختلف انسان (روحی ، جسمی ، فردی و اجتماعی) با هم در ارتباطند و یک مجموعه هستند

۲- پاسخ ها باید درست و قابل اعتماد باشند:

* زیرا پاسخ احتمالی مستلزم تجربه است و عمر انسان محدود تر از آن است که بخواهد همه چیز را تجربه کند و راه ها نیز متعدد است.

چه کسی میتواند انسان را در جهت پاسفگویی درست به این نیازها راهنمایی کند؟

کسی که آگاهی کامل داشته باشد به:

۱- خلقت انسان

۲- هدف خلقت

۳- جایگاه انسان در نظام هستی

۴- ابعاد روحی و جسمی و فردی و اجتماعی انسان

۵- چگونگی زندگی در آخرت

۶- ارتباط دنیا و آخرت

هدایت:

*هدایت عمومی:

چون خداوند حکیم است هر موجودی را برای هدفی معین خلق کرده و برای رسیدن به آن هدف هدایت میکند. این هدایت شامل همه ی موجودات میشود و نقص و ضعف و ناآگاهی را از خدا مبری میکند.

*هدایت ویژه:

انسان به دلیل ویژگی های خاص و ارزشهای خاص که متناسب با هدف خلقت او یعنی تقرب به خدا و تقرب به حد خوبیها و زیباینها است نیازمند هدایتی خاص تر اس یعنی او با کمک عقل درونی و پیامبران بیرونی میتواند هدف درست را تشخیص دهد ، آن را برگزیند و به سویش حرکت کند. که این نوع هدایت ویژه ی انسان است.

دو وسیله هدایت انسان:

۱-عقل:

وسيله ی کشف مجهولاتی که امکان کشفش برای انسان هست.مثل وجود مبدا و آفریدگار برای جهان.

۲-پیامبران:

وسيله ی معرفی مجهولات بنیادین انسان که امکان رفع آن توسط عقل نیست.مثل چگونگی آخرت

پیام امام کاظم(ع) به هشام:

- علت ارسال رسولان: بندگان در پیام الهی تعقل فرمایند.

- چه کسانی این پیام را بهتر می پذیرند و رتبه شان در دنیا و آخرت بالاتر است؟

از معرفت برتری برخوردار باشند

در تعقل و تفکر برترند

نسبت به فرمان الهی داناترند

عقلشان کامل تر است

آنان که

-دو جهت خداوند برای انسان:

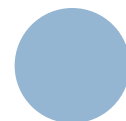
حجت آشکار ← رسولان و انبیاء

حجت نهان ← عقل

هرگاه عقل در پیام الهی بیندیشد به سه مطلب دست خواهد یافت

- ۱- هدف و مقصد زندگی انسان چیست و با کدام هدف، زندگی وی معنای حقیقی خود را خواهد یافت.
- ۲- آینده انسان چیست و چگونه رقم میخورد.
- ۳- راه درست زندگی چیست و چگونه به سعادت خواهد رسید.

خلاصه درس اول:

